

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: Johannes Ewalds samlede skrifter

Citation: Ewald, Johannes: "Johannes Ewalds samlede skrifter", i Ewald, Johannes: *Johannes Ewalds samlede skrifter*, Gyldendal, (1969), s. 182. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-ewald04val-shoot-idm139761562868192.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Johannes Ewalds samlede skrifter

SYNGENDE PERSONER

- MICHAEL OG GABRIEL TO Engle som bevogte Christi Grav.
- PORCIA, PILATI Hustrue.
- CORNELIUS, en Romersk Høveds-Mand.
- En Romersk Soldat
- CHOR af Hedninger.

* * *

MICHAEL

O Nat! - nu seer jeg Dig! - nu seer jeg Intet!
Jeg seer ham ey! - Jeg føler kun den Høye! -
Men hellig Skræk omspænder mig - Jeg bæver!
Hvad skiuler Du før aldrig seete Mørke,
Du sorte Skygge, mørk før Lysets Engel? -
Hvad har Du Tomhed, som Cherubens Øye
Maae ikke see? - Hvi skjuler Du den Gode? -
Saa var den første Nat, useet af Skabte! -
Et Intet fuldt af den, som er og bliver! -
Saa var Du Tomhed, fuld af Skræk og Almagt,
Da Ordet taug endnu - Da Aanden hvilte!

Arioso.

Naar skal hans Aand igjen udbrede
Sin Almagt over Vandene? -
Skal Ordet tie, til hans Vrede
Fortærer den Uskyldige? -

GABRIEL

Tung er Din Skygge, Nat! - og skarp, og giftig -
Min Kraft forlader mig - min Stemme quæles -
Og Haanden zitterer i de slappe Streng -
O Salige! fra Døden købte Sjæle! -
Nu slumrer Eders Støv - I skjertse trygge
Med muntre Billeder - med Glædens Skygge! -
O, at I saae, hvad Eders Frelse koster!
O Støv, den Haand, hvori Din Jord er Intet,
Hvori Din Soele-Kreds med Nød opdages,¹⁸³
Hvori af Dig utalte Himle hvile;
Den Haand, o Støv, den drog sig selv tilbage
At frelse Dig - Men alle Himle bæve -
See! - zitterer ikke Soelens Befæstning?
Hans Stærke skjelve! - Vogner frelste Sjæle,
At see hvor dyrt Al-Godhed køber Eder! -
O vogner, vogner og tilbeder! -
O hører mig! - Men tung er Nattens Skygge -
Min Kraft forlader mig - min Stemme quæles -

Arioso.

See Throner bæve! - Magter svimle! -
See Nat omspænder Glædens Himle! -
O Herre Herre! - Gud vor Gud! -
Skal al Din Skabning slettes ud? -

MICHAEL

Naar skal hans Aand igjen udbrede
Sin Almagt over Vandene? -

GABRIEL

Skal Ordet tie. til hans Vrede

Fortærer den Uskyldige? -

MICHAEL

See! - Throner bæve! -

GABRIEL

Magter svimle! -

BEGGE

See! - Nat omspænder Glædens Himle! -

MICHAEL

O Herre, Herre! -

GABRIEL

Gud, vor Gud! -

BEGGE

Skal al Din Skabning slettes ud? -

EN ROMERSK SOLDAT

Ney EREBUS, Din Nat er ey saa skræksom! -
Her svæve meer end Underjordske Guder! -
O Jordens Afskye! - blinde - grumme Folk! -184
Det var en Gud - en mægtig Gud, Du dræbte -
Maaskee MERCUR - maaskee LATONES Søn! -
Ak! - var det Dag! - O ZEUS! - Gud, Hævnere! -
Og hvo Du er, uskyldig dræbte Fromme!
O bland ey os Uskyldige,
Med dette Folk i Dine Straffe-Domme! -
Men Lyd af Suk! - Og hvem er den som rasler
I Buskene? - Hvem er den Dødelige
Som vover sig saa nær til Dødens Skygger? -

PORCIA

Aria.

Brøl OLYMP, med al Din Torden! -
PLUTONS Afgrund aabne sig! -
Straffens Ild fortære Jorden! -
TÆNARUS opsluge mig! -
Ak mit alt for fulde Hjerte
Har ey Rum til Guders Skræk! -
Jeg er følesløs af Smerte,
Og min Angst gjør mig kjek! -

Jeg seer endnu! - CORNELIUS, jeg seer ham,
Den Skiønneste, den- O hvor mild! - hvor venlig! -
Hvor fuld af Høyhed, ak! - Hvor fuld af Guddom! -
Hvor! - ak, Du saae ham - var det ey en Guddom,
Den Skiønneste, den Frommeste, den Beste -
Hebræeren, som - - ak! - -

CORNELIUS

O ZEUS! Jeg saae ham -
Kan Guder døe, saa var han vist en Gud! -
Uskyldig var han - O, hvor god! - hvor kjerlig
Mod sine Fiender selv! - Hvor kjek! - Hvorherlig
I Dødens Kamp! - Og jeg - O Guders Fader! -
Jeg, som tilbeder dig - jeg, som Du hader -
Jeg var et Redskab - jeg har bragt ham ud! -

PORCIA

Men han tilgav Dig dog?

185

CORNELIUS

O Gud! - Han bad! -
Tilgiv Dem det - saa raabte Han - min Fader! -
Mærk PORCIA! - Han kaldte ZEUS sin Fader -
Tilgiv! - - De vide ikke, hvad De gjøre -
Og - - -

PORCIA

Hvilken Mand! - O Romere, Du græder? -

CORNELIUS

Aria

I Skygger af Parthenes Piile,
Saae Ørnen mig fegte og smile -
Dog græd jeg ved Borgeres Liig -
Men Guder! - Den Taare, som flyder! -
Hvad er den? - Hvor quæler - Hvor fryder -
Hvor smerter - Hvor lindrer den mig!

PORCIA

O Taarer, hvor Banghed og Længsel
Fremstrømmer og quæles i Trængsel! -
O Fromme korsfæstede siig:
Hvi græd jeg saa himlisk for Dig? -

CORNELIUS

I Skygger af Parthenes Piile
Saae Ørnen mig fegte og smile -
Dog græd jeg ved Borgeres Liig -

PORCIA

Men Guder! - Den Taare som flyder,
Hvad er den? -

CORNELIUS

Hvor quæler -

PORCIA

Hvor fryder -

CORNELIUS

Hvor lindrer -

PORCIA

Hvor smerter den mig! -

BEGGE

O Taarer, hvor Banghed og Længsel
Fremstrømmer og quæles i Trængsel! -186
O Fromme korsfæstede siig:
Hvi græd vi saa himlisk for Dig? -

CORNELIUS

O Følelse! - saa skrækkeligt et Mørke
Var ikke før - men i min Sjæl oprinder
Et saligt Lys - og Skræk og Nat forsvinder -

Og - men jeg bæver dog - o Lys! - o Mørke! -
Siig ædle PORCIA, hvad føler Du? -

PORCIA

Jeg zitrer
Af Kjærlighed - Af Skræk - Af hellig Andagt -

CORNELIUS

O dydigste, o kjække ROMERINDE,
Som dristig snegst Dig fra PILATI Side,
Og kjæk betroede Dig til Dødens Skygger! -
Du bødst mig følge Dig - Dit Vink var helligt -
Det var velkomment - Det var Glædens Bud -
Men - ak! Tilgiv det Spørgsmaal, som jeg vover! -
Har mægtig Drift, hvad eller har en Gud
Talt høyt til PORCIA? - At finde Dig
I slig en Nat ved de Omskaarnes Grav -
Er det, som Viisdom selv bør undres over -

PORCIA

Ja Høveds-Mand - en Gud - den som Du saae
Korsfæsted - Den som døde - Han har talt! -

CORNELIUS

Man taler om en Drøm -

PORCIA

O meer end Drøm! -
Jeg saae ham den guddommelige Mand! -
O ZEUS! - hvor høj - hvor salig var hans Mine! -
Hvor kjerlig! - O! - Jeg hører ham endnu -
»MATRONE« - raabte han, og - »PORCIA«! -
Men jeg fornåm en Guds Nærværelse
Strax ved hans første Ord - Jeg skjælv og bad -
Men venlig, halv væmodig blev han ved:
»O fromme PORCIA, hvi sover Du?«
»Nu PONTIUS fordømmer en Retfærdig? -
»Advar ham! - lil! - afvend uskyldigt Blod! -
»Afvend det fra Dit Huus! - Thi Guders Gud
»Vil ey Din Død!« - Saa taug han og forsvandt! -

CORNELIUS

Arioso.

Zeus! - stor og stræng i Dine Domme,
Men evig i Din Miskundhed! -
Hvor naadig vil Du forekomme,
Den Synd, som Du fortørnes ved? -
Du sukker Frommeste? -

PORCIA

Ak at min Sjæl forsvandt
I Suk! - At mit forhadte Liv forflød
I Graad! - Jeg har ey frelst ham - Han er død! -
PILATUS! - - - dog han havde sagt mig det -
O jeg Uværdige! - mit første Syn
Fordrev min Søvn! - men Gud! - jeg Stolte tvivlte! -
»See! -« sagde jeg - »hvad vil PILATUS dømme
»Om jeg vil undervise ham med Drømme? -«
Saa slog jeg Tanken bort - saa sov jeg hen -
Og strax kom Drøm og Syn og Røst igien. -
»Ak!-« sagde han - og bleg var alt hans Mine -
»Jeg lider alt - uskyldig - Spot og Pine -
»O PORCIA! - Jeg dør for Dig og Dine! -
»Du kanst ey frelse mig; thi PONTIUS
»Har alt opladt sin Mund, og Dødens Ord
»Er paa hans Læber« - Gud! - hvor græd jeg da! -

CORNELIUS

Hvem hører det, og smelter ey i Taarer? -

PORCIA

»Men« - blev han himlisk ved - »O PORCIA,
»Min Død kan frelse dig - O glem den ey! -
»O raab til Guders Gud, at han oplader
»Dit Syn, at see hans Naades Dyb - og Du« -
Saa raabte han og saae til Himmelen,¹⁸⁸
Og himlisk, meer end himlisk blev han nu -
»Retfærdige! - jeg dør! - Ak er Din Vrede
»Still ved min Død - saa lad Din Aand veylede
»Og denne Siæl til mig - til Naadens Pagt -
»Og til min Salighed! - Hør mig! - min Fader!« -
Jeg græd - men Gud! - han smilte og forsvandt -
O Smerte! - Banghed! - Længsel som jeg fandt! -

Aria.

O Smerte! - flyder Taarer! - flyder! -
Hør Himmel, hør mit høye Skrig! -
Kun at den Dag, som snart frembryder,
Kun at ey den maae høre dig!
Min Angst kan lindres ved at græde
Men Døden kun kan ende den -
O bring mig snart, o Død, min Glæde -
Min himliske - min dræbte Ven! -

CORNELIUS

O PORCIA, jeg troer at see
Et større Mørke bag ved Skyggerne -
Er det hans Grav? - o kom da, kom at knæle! -

PORCIA

O kom! - thi hører Du? - det rørte sig -
Hør! - skralder det ey hist, som Skjold mod Skjold? -
Og hør et Suk! - og hør den tunge Gang! -
O kom! - thi det er en af Vægterne -

CORNELIUS

Soldat!

EN ROMERSK SOLDAT

Hvem er den dristige
Som vover sig saa nær til Dødens Skygger? -

CORNELIUS

CORNELIUS -

PORCIA

Og PORCIA -

EN ROMERSK SOLDAT

O flyer! -
En mægtig Gud er skiult i denne Grav,
Og over Graven svæve vrede Guder! -

189

PORCIA

Nej skielve vil vi, knæle og tilbede. -

CORNELIUS

Ved Bøn undflyes kun Guders Vrede. -

MICHAEL OG GABRIEL

Duetto.

BEGGE

O Herre, Herre! - Gud vor Gud! -
Skal al Din Skabning slettes ud? -

EN ROMERSK SOLDAT

O ZEUS! - o frels os! - Hør, hans Torden taler! -

MICHAEL

Almægtige Du døde,
Og Liv og Soel forsvandt! -

CORNELIUS

O Skræk!-

GABRIEL

Jeg seer hans Morgen-Røde -
Triumpf! - Triumpf! - Han vandt! -

PORCIA

O Haab! -

MICHAEL OG GABRIEL

Vi see hans Morgen-Røde -
Triumpf! - Triumpf! - Han vandt! -

CORNELIUS, PORCIA, OG EN ROMERSK SOLDAT

O Hellig! - Hellig! - Hellig! -

MICHAEL OG GABRIEL

Er den Herre Zebaoth -

CORNELIUS

Skræk, som opliver! - og o Lyst, som dræber! -
O Salige, o før ufølte Vellyst! -
For mægtig er Du - alt for stor til Støvet! -
O Skræk! - thi Guder svarte paa vor Bøn -
Her er Din Helligdom, o Guders Gud! -
O det er Dig! - Den fromme dræbtes Fader! -
O hør og os! - O frels os fra det Onde! -

MICHAEL OG GABRIEL

Thi dit er Riget og Magten og Æren i Evighed! -

190

CORNELIUS, PORCIA OG EN ROMERSK SOLDAT

I Guder! -

PORCIA

Aanden zitterer i de fulde Læber!

CORNELIUS

Hvor mørkt! -

PORCIA

Hvor helligt! - - dræbte Gud, som lever! -
Og Du, hvis Riget er og Magten og Æren! -
O send et Lys - en Straale, som veyleder! -

GABRIEL

Gaaer, Venner, gaaer! - og Dag og Nat tilbeder
Den store Guders Gud, som frelser Eder! -
Som selv i Dag forsoner sig med Støvet! -
Gaaer! - ofrer ham et reent og ydmygt Hierte! -
Thi han foragter Røg af Hecatomber! -
Men venter roelige - med stille Andagt,
Til Herren sender sine Hellige! -
Dem troer! - Gaaer Venner! - Gaaer Velsigne -

Forløste! - knæler, knæler og tilbeder
Det store Svælg af Herrens Saligheder! -

CHOR AF HEDNINGER

Du, som Støv tør neppe nævne! -
Evig! - ubegribelig! -
Guders Gud! - O giv os Ævne! -
Lær os at tilbede dig! -
Men o Svælg af Saligheder,
Som Forsoneren udbreder
Over Mennesket! -
O Du evig evig Høye! -
Styrk vort Bryst, og styrk vort Øye,
Til at føle det! -